

TUSSEN CRAVAT EN SERVET

Jan Post

Elke twee maanden vragen wij iemand mee uit eten. De gast kiest een restaurant in Eindhoven of omgeving, FRITS staat er op de rekening te betalen. Jan Post, Kennisambassadeur aan de Universiteit van Amsterdam, netwerker in Eindhoven en in het verleden topman bij Philips, wil graag weer eens naar de Karpendonkse Hoeve.

TEKST: HETTY VAN ROOIJ ILLUSTRATIE: JEFFREY WARLICH

Patron Ingrid van Eeghem snelt met uitgestrekte armen toe om hem hartelijk te kussen: daar is Jan Post! Ooit, in de dagen dat Post de scepter zwaaide over Philips Nederland, at hij hier bij wijze van spreken elke dag. Ooit functioneerde 'Karpendonk', toen nog onder leiding van Ingrids ouders Leo en Leidy, als een soort bedrijfsrestaurant voor de Philipstop. Allemaal verleden tijd. Cor Boonstra, die in 1996 Jan Timmer opvolgde als hoogste Philipsbaas, verplaatste het hoofdkantoor van 'the Company' naar Amsterdam. Diezelfde Cor Boonstra zorgde ervoor dat Jan Post in 1999 van de ene op de andere dag bij Philips vertrok.

Dat zit hem dwars, nog steeds, maar het is inmiddels wel veertien jaar geleden. Hij wil er best over praten en doet dat zonder aandringen, maar het hoeft niet allemaal meer in FRITS, alsjeblieft. „Het is al zo vaak verteld. Mijn karakter en dat van Boonstra pasten totaal niet bij elkaar, maar ik had nooit gedacht dat ik ooit bij Philips weg zou gaan. Natuurlijk ben ik kwaad geweest. Rázend. Nooit in mijn leven zo veel met mijn hond over de hei gelopen als toen. Tot Budel, dan kocht ik daar een krentenbol en dan liep ik weer terug. Maar wat wil je? Het leven gaat door. Ik ben andere dingen gaan doen, en daar ben ik een gelukkiger mens door geworden. Ik ben erachter gekomen wie ik ben, wat ik wil, waar ik goed in ben. Nu denk ik dat mijn vertrek bij Philips het beste is wat me kon overkomen. Maar tóen voelde het... Nee, ik heb nooit meer een woord met Boonstra gewisseld. Hij zou me nog bellen. Is nooit gebeurd.”

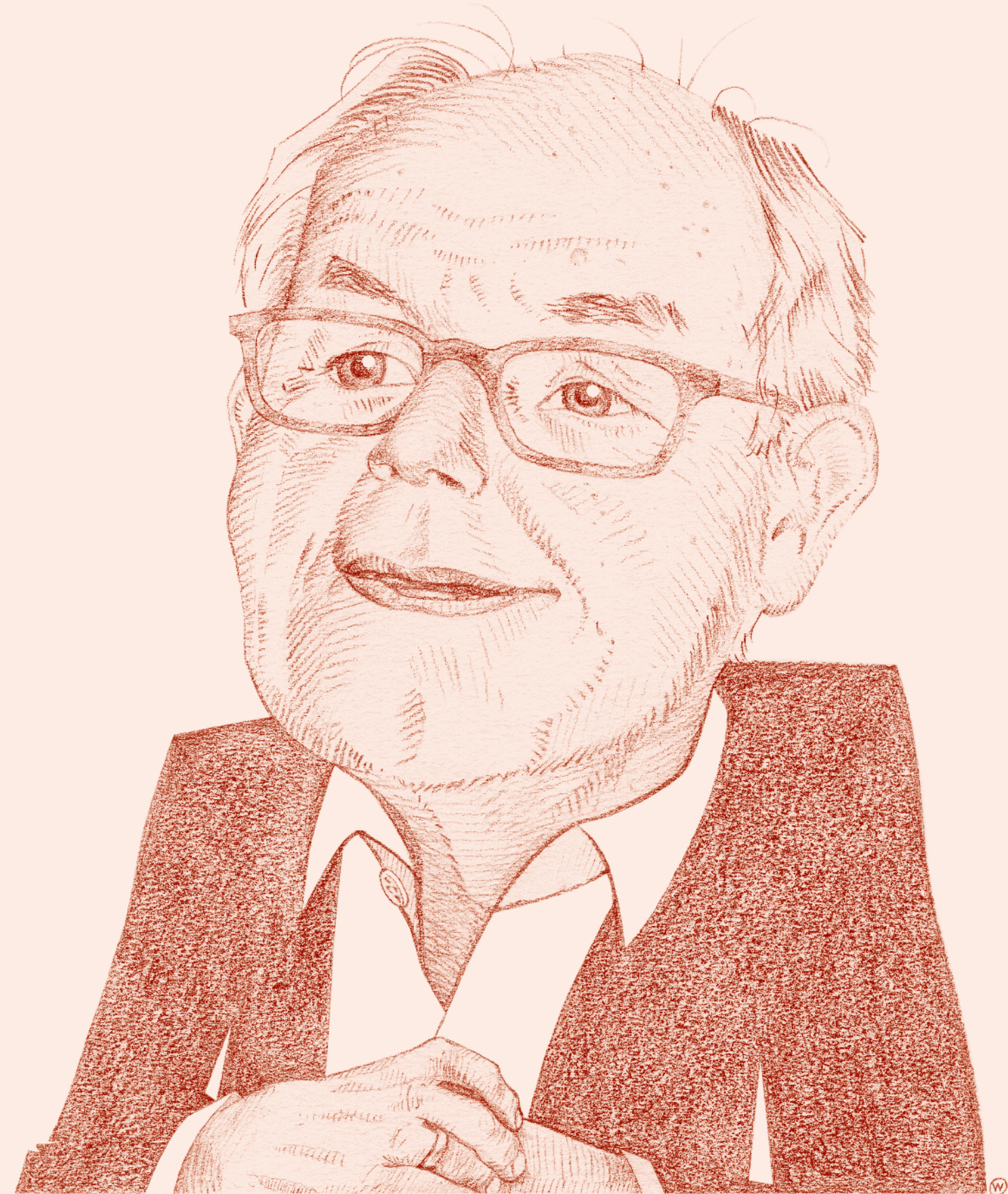
De ober jongleert met hapjes en soepjes, verse jus en witte wijn. De keuze valt op het lunchmenu: twee gangen, koffie met lekkere dingen toe. De Karpendonkse Hoeve is rustig op een dinsdagmiddag. Uit de serre klinkt beschaafd applaus: iemand jubileert of neemt afscheid. Waarom eten we hier?

„Ik ben hier een hele tijd niet meer geweest, ook een beetje vanwege sentimental reasons. Het eten is heerlijk, ik ken de familie Van Eeghem goed, het is zo'n prachtige plek. Lekker rustig ook, om te praten.”

En praten doet hij, enthousiasmerend en snel, strooiend met namen en feiten. Maar wat hij zegt, is niet allemaal spontaan; hij heeft van tevoren goed nagedacht over wat hij kwijt wil. Aan het einde van het gesprek komt er een papiertje te voorschijn. „Heb je nou een beetje een beeld van wie ik ben? O jee. We hebben het nog helemaal niet gehad over de Ruud van Nistelrooy Academy. Ik zit in het bestuur met Ruud en Harry van Raaij, we willen kansarme kinderen motiveren en stimuleren. Heb je nog even?”

Hij verdeelt zijn tijd tussen Eindhoven en Amsterdam, waar hij sinds 2008 (onbezoldigd) Kennisambassadeur is van dezelfde universiteit als waar hij in '72 afstudeerde als econoom. In Eindhoven netwerkt hij 'meer ondergronds', zoals hij het uitdrukt. Zijn LinkedIn-profiel telt een indrukwekkende lijst nevenfuncties, variërend van het beschermheerschap van het Eindhovense muziekgezelschap St. Caecilia tot het lidmaatschap van de sponsoringcommissie van de Hermitage in Amsterdam. Na zijn vertrek bij Philips, en een jaar sabbatical, was hij vijf jaar algemeen directeur van het Nederlandse Rode Kruis. Hij professionaliseerde en moderniseerde die organisatie, en dat was hard nodig. „De chaos daar was vergelijkbaar met de chaos die tien jaar eerder bij Philips heerste. Bij het Rode Kruis kon ik al mijn Centurion-ervaring en mijn energie kwijt. Ik heb het met veel plezier gedaan, maar na vijf jaar was het ook wel mooi geweest.”

Nu doet hij vooral de dingen die hij leuk vindt. „Ik ben vrij. En ik ben gaan teruggeven aan de maatschappij. Eigenlijk moet een ander dat van je zeggen, toch? Maar het is wél wat ik doe. Mijn meeste functies zijn onbetaald, op één jurylidmaatschap na, daar krijgen we wat geld voor. Ik heb natuurlijk het geweldige voordeel dat ik financieel onafhankelijk ben, met een uitstekend pensioen. Op mijn zestigste, na het Rode Kruis, had ik het gevoel: ik kan doen wat ik wil, nú gaat het beginnen. We hebben een appartement gekocht in de buurt van het Amsterdamse

Concertgebouw en ik werd voorzitter van de Kamer van Koophandel Amsterdam. Ik ben daar nog steeds drie dagen in de week.”

Dankzij Frits Philips woont Jan Post al veertien jaar op landgoed De Wielewaal, 'mijn eigen stukje Achterhoek in Eindhoven.' „Daar gaan we nóóit meer weg, dat is mijn accu, daar laad ik me op. Diep in mijn hart blijf ik een

Philipsman. Ik heb de afgelopen jaren ook een steeds beter gevoel gekregen bij wat ik bij Philips allemaal heb geleerd en heb mogen doen. Als ik 'wij' zeg, bedoel ik Philips en Eindhoven.”

Maar hij praat liever over het leven van nu. „Ik was na mijn vertrek al snel zó blij dat ik niet meer mee hoefde te doen in de permanente strijd om de macht, in dat gedraai rond de hoogste baas. Ik heb geleerd dat er niets leukers is dan omgaan met creatieve mensen, met designers, kunstenaars, architecten. Een avond praten met internationale gasten van designers hier op Strijp-R, dan kan me de avond niet lang genoeg duren. Mensen van mijn eigen leeftijd praten over hun rughandicap of hun golfhandicap. Ik zit liever tussen dertigers en veertigers. Lekker sparren met jonge mensen.”

De rode mul wordt geserveerd in een mooi groentetuintje. Jan Post eet op de geroutineerde manier van de zakenman die gewend is om mes en vork te hanteren en tegelijkertijd een inhoudelijk gesprek te voeren. Hij laat zich niet van zijn à propos brengen.

Het volgende thema: Eindhoven, Amsterdam en Rotterdam, die horen bij elkaar. Voor iemand die vanuit China naar Nederland kijkt, vormen ze natuurlijk gewoon één stad, betoogt hij. „Eindhoven is de groene hightech buitenwijk, Amsterdam het oude financiële centrum, Rotterdam is de haven. Het is idioot dat er jaarlijks ik weet niet hoeveel missies naar het buitenland afreizen, met afzonderlijke wethouders namens afzonderlijke gemeenten in aparte clubjes enzovoort. De afstanden in Nederland zijn op internationale schaal te verwaarlozen. Daar moeten we gebruik van maken. We moeten niet concurreren met andere steden, we moeten samenwerken. En naar één stadsagenda toe. Eindhoven heeft veel te leren van Amsterdam, en vooral ook vice versa.”

Wat heeft Eindhoven te leren?

„Hier in Eindhoven zit het vernuft, we zijn écht de slimste regio. Maar de stad moet grootstedser worden en meer durven. We zijn nog steeds te dorps, te kneuterig, te braaf. Een voorbeeld? Er zijn in het centrum van Eindhoven leegstaande loodsen te vinden die in Amsterdam alláng herontwikkeld zouden zijn. De oude brandweerkazerne op de hoek van de Paradijslaan en de Grote Berg bijvoorbeeld, daar gebeurt al veertig jaar niks mee. Het is een ideale locatie voor een plek waar jong en oud elkaar zouden kunnen ontmoeten om te eten, te drinken, te exposeren en van kunst te genieten. Aan dat soort grootstedse voorzieningen heeft het Eindhoven altijd ontbroken, daar moeten we in investeren. Usine is de eerste. Met de Paradijslaan zijn we druk bezig.”

En wat heeft Amsterdam te leren van Eindhoven?

„Eindhoven doet het veel beter op het punt van samenwerking tussen

KARPENDONKSE HOEVE, SUMATRALAAN 3, EINDHOVEN

2 X VERSE JUS	€ 8,00
2 X AMUSE: PASTINAAKSOEPJE MET TRUFFEL, EITJE MET TOAST EN SPEKBONBON VAN GEITENKAAS	
2 X LUNCHMENU:	€ 70,00
RODE MUL MET RADIJN, MIERIKSWORTEL EN SOJA, SPEENVARKEN MET ZUURKOOL EN ABDIJBIAERSAUS, KOFFIE	
1 FLES BRUISWATER	€ 5,35
4 X WITTE HUISWIJN	€ 32,00

TOTAAL	€ 115,35

bedrijfsleven, wetenschap, universiteit en gemeente. Dat is ook het gevolg van de Philipscrisis. Burgemeester Rein Welschen, Theo Hurks van de Kamer van Koophandel en Henk de Wilt van de TU/e begrepen heel goed dat de stad minder kwetsbaar moest worden, en nooit meer zo afhankelijk mocht zijn van één bedrijf. Uit alle nieuwe

plannen die toen ontstonden, is Brainport gegroeid. Daar breng ik al een paar jaar de Amsterdammers heen, om te kijken en te leren. En pas nú zie je dat ze in Amsterdam met een Brainport-achtige setting bezig zijn, de 'Economic Board'.”

Amsterdam is verwend, zegt hij. „Er heerst zo'n sfeertje van 'het is wel goed zo, we hebben het voor elkaar'. Eindhoven is veel scherper.” Dat zelfvoldane hoofdstedelijke sfeertje was voor hem reden om een groep creatieve Amsterdamse ondernemers bij elkaar te brengen in een 'Club van 12', die van Amsterdam een creatievere stad willen maken. Onder hen de modeontwerpers Viktor en Rolf, industrieel ontwerper Marcel Wanders, architect Ben van Berkel en Hyves-oprichter Raymond Spanjar. In de toekomstvisie van Post profiteert Eindhoven volop mee. „Vroeger trokken creatieve mensen weg uit Eindhoven, nu is er een generatie die blijft. Ik probeer zo veel mogelijk Eindhovenaren te introduceren in Amsterdam. Laatst nog: Hans Robertus, directeur van de Dutch Design Week. We hebben twee uur lang zitten brainstormen met Robbert Dijkgraaf, die ooit nog de Nobelprijs voor natuurkunde wint. Over wetenschap, techniek, de rol van design – super-interessant! Ontwerper Marcel Wanders komt uit Boxtel, hij zou een dependance moeten starten in Eindhoven. Onze modeontwerpster Emily Hermans moet worden geholpen door Viktor & Rolf. Ik spreek dat duo aan op hun Brabantse roots. Echt.”

Nog een glaasje witte wijn, smaakt prima bij het speenvarken. „Mooi”, zegt hij afwezig als het hoofdgerecht voor hem wordt neergezet. Over het onderwerp eten wil het gesprek niet echt vlotten. Kookt hij? „Eh... niet veel. Zeg maar: nauwelijks. Eigenlijk nooit. Mijn vrouw is een uitstekende kok!”

Hij struikelt bijna over zijn woorden als hij praat over zijn activiteiten. Een lijstje bezigheden in Amsterdam en een lijstje voor Eindhoven, stapels boeken, vijf kranten per dag, twee maal tien kilometer hardlopen per week, altijd ergens mee bezig. Twee uur op een stoel zitten wil nog niet echt lukken, behalve als hij naar de Matthäus Passion van Bach luistert.

„Door het vertrek bij Philips was ik gedwongen om diep in mezelf te kijken. Zo heb ik geleerd: kunst en cultuur, dat is mijn ding, en organiseren, inspireren en verbinden, dat kan ik goed. Dat doe ik dus, en dat wil ik nog jaren blijven doen. In Eindhoven zou ik graag iets meer op het gebied van cultuur en kunst doen, maar dan wel in opdracht, met een ruimer mandaat, zoals in Amsterdam. Geen politiek, nee, daar ligt mijn ambitie niet. Laat mij mijn gang maar gaan, laat me doen waar ik goed in ben. Het woord 'pensionering' zul je uit mijn mond niet horen.”